

Küçük Jojo'nun Uzun Hikâyesi

Leo Daly

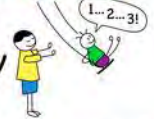
Marleen Visser

Türkçe: Merâl Alisa

Aile Katılımlı
Erken Matematik

Early
Family
Math

İnteraktif Hikâye

Türkçe

Yetişkin Okuyucular

3 Tartışma Seviyesi Çocuğunuz için uygun bir seviye seçin. Soru sorarken veya yorum yaparken, çocuğunuzun düşünmesi için ona zaman tanıyın. Çocuğunuz bocaladığında, cevap konusunda ona yardımcı olun ve doğru cevapları, çocuğunuzun cevabına küçük açılımlar getiren sorularla veya yorumlarla sürdürün.

Seviye 1 Basit ve doğrudan sorular sorun. Sayfada gördüklerinizi işaret edip sorun; örneğin, “Oyuncak nerede? Onlar ne yapıyorlar? Onun adı ne? Onun rengi ne? Orada kaç tane top var?” gibi.

Seviye 2 Hikâyenin bu noktasıyla ilgili genel veya açık sorular sorun; örneğin, “Burada neler olduğunu görüyorsun? Bu şeyler nedir?” gibi.

Seviye 3 Hikâyenin olay örgüsü hakkında sorular sorun; örneğin, “Şimdi ne oldu? Bundan sonra ne olacak? Buna benzer deneyimlerin oldu mu veya buna benzer şeyler gördün mü? Bu olduğunda o nasıl hissediyor?” gibi.

Matematik Temaları ve Kelimeleri Bu hikâyede bir sürü şekiller var. Alıştırma sözcükleri: daire, çember, yuvarlak, kısa, çokgen, kenar, üçgen, dörtgen, beşgen, altıgen, kare, dikdörtgen, elmas, eşkenar dörtgen, koni, desen, eş merkezli daireler, renkler, uzun, en uzun, uzak, en uzak, yarım, çift, toplama, çıkarma, kolay, daha kolay, zor, daha zor, problem çözme.

Okuyun, Konuşun ve Eğlenin! Burada sağlanan sorular ve yorumlar sadece bir başlangıçtır.

Birinci okumada, kırmızı renkteki soru ve yorumları okuyun.

İkinci okumada, mavi renkteki soru ve yorumları okuyun.

Üçüncü okumada, yeşil renkteki soru ve yorumları okuyun.

Daha sonra, çocuğunuzun ilgi alanlarını takip edin ve tartışmalarınızın eğlenceli yönlere gitmesine izin verin.

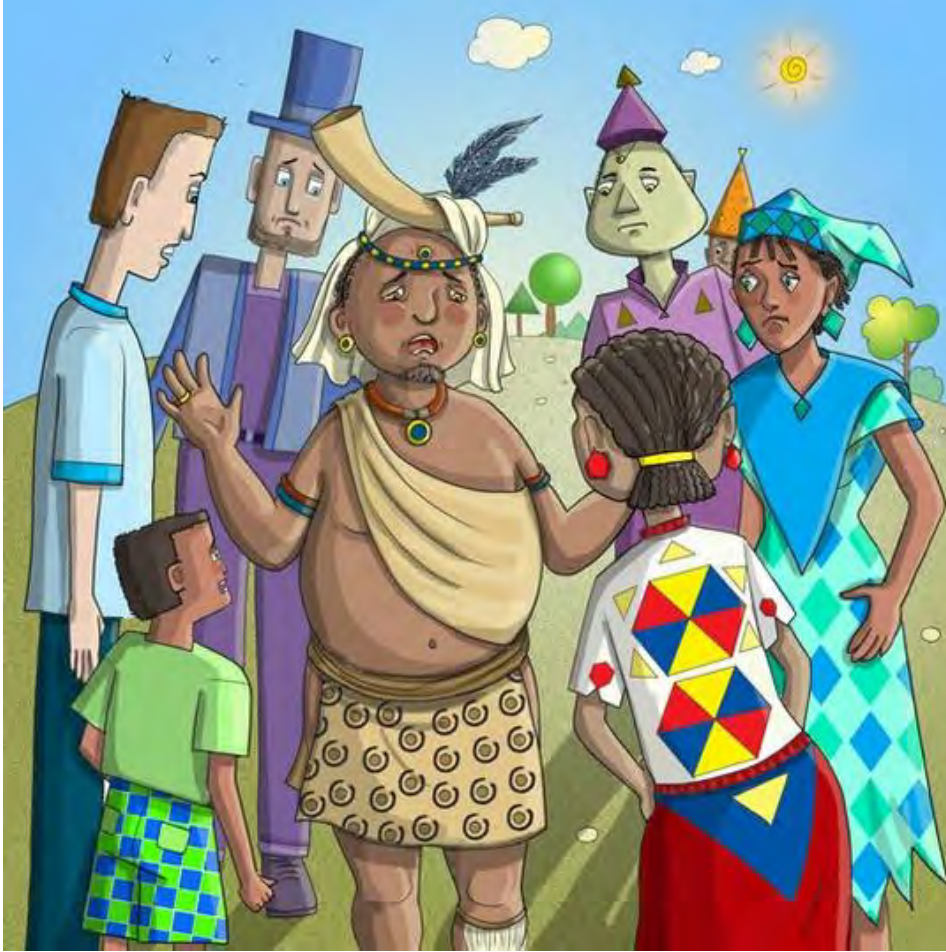
“Çok büyük bir sorunum var,” diye yüksek bir sesle haykırdı Kısa ve Yuvarlak Şef. “Herkes buraya gelsin! Çok büyük bir sorunum var.”

Çok Şekilli Köy halkı, Kısa ve Yuvarlak Şef’in etrafında büyük bir daire oluşturdu. Onun söyleyeceklerini duymak istiyorlardı.

1. Çokgen, birkaç düz kenarı olan bir şekildir. Üçgenlerin 3, dörtgenlerin 4, beşgenlerin 5 ve altıgenlerin 6 kenarı vardır. Bulunduğunuz yerdeki bazı çokgenlerin isimlerini söyleyin.

2. Bu resimdeki binaların şekillerinden bazıları nelerdir?

3. Bu sayfada güneşli bir günde gökyüzünde kar taneleri var. Daha önce hiç böyle bir şey gördünüz mü?

Kısa ve Yuvarlak Şef başladı, “Bu şimdiye kadarki en kötü haber. Bahar borazanımı kaybettim.” Köylüler birbirlerine, “Ah, hayır!” diye fısıldadılar. Kısa ve Yuvarlak Şef konuşmasına devam etti, “Eğer bahar borazanımı bulamazsam, bahar borazanımı çalamam! Ve eğer bahar borazanımı öttüremezsem bahar partisini başlatabamayız. Ve bahar partisi yapmazsak bahar gelmez.”

1. Bu insanların çoğunun çok renkli kıyafetleri var. Bir partide giymeyi en sevdiğiniz renkler nelerdir?

2. Bir partiyi dört gözle beklediğiniz ve sonra ya parti olmazsa diye endişelendiğiniz oldu mu hiç?

3. Resimdeki kıyafetlerin üzerlerinde çok güzel çokgenler var! Karelerden (dört eşit kenarı ve dört köşesi olan çokgenler) ve altıgenlerden oluşan desenler var. Gömleğin arkasındaki altıgenlerin nasıl capcanlı bir desende tam altı tane üçgenden oluştuğuna dikkat edin!

Küçük Kare Jojo, dairenin içine bir adım atıp elini kaldırdı. “Bahar borazanınızı bulacağım, Kısa ve Yuvarlak Şef,” dedi. “İyi, iyi,” dedi şef gülümseyerek. “Aramaya bu sabah ziyaret ettiğim son yerden başlayabilirsin. Tata Dikdörtgen’in evine git. Oradayken borazanımın yanımda olduğunu hatırlıyorum.”

1. Küçük Kare Jojo neden bu ismi hak ediyor?
2. Bu resimde pek çok daire var. Kaç tane daire bulabilirsiniz?
3. Jojo’nun giysilerinde kaç tane kare var? Bu çok zor bir soru çünkü giysilerinde farklı boyutlarda kareler var – bazı kareler daha küçük karelerden oluşmuş!

Tata Dikdörtgen, Jojo'yu gördüğü için mutluydu. Kapısını açıp Jojo'yu içeri buyur etti. "Bu sabah Kısa ve Yuvarlak Şef'i gördüğümü hatırlıyorum," dedi Tata Dikdörtgen, "ama bahar borazanının yanında olduğunu sanmıyorum." Küçük Kare Jojo, Tata Dikdörtgen'in yatağının altına ve kitaplarının arkasına baktı. Buzdolabının içine bile baktı. Ama Jojo bahar borazanını hiçbir yerde bulamadı.

1. Bir dikdörtgenin tıpkı bu sayfanın köşeleri gibi köşeleri olan dört tane düz kenarı vardır. Bir kare her zaman bir dikdörtgendir ancak bir dikdörtgen her zaman bir kare değildir. Bir dikdörtgeni kare olmaktan çıkaran şey nedir?

2. Bu resimde kare olan bir dikdörtgen var mı?

3. Bu odadaki hangi nesneler dikdörtgendir? Bu sayfanın her yerinde dikdörtgenler var! Gösterebildiğiniz kadar çok dikdörtgen gösterin.

“Git bak bakalım bahar borazanı Üçgen Anne’de mi?” dedi Tata Dikdörtgen ve ekledi, “Kısa ve Yuvarlak Şef beni görmeye gelmeden önce onu ziyaret etti.” Jojo el sallayarak vedalaşırken, “Teşekkür ederim, Tata,” dedi.

“Üçgen Anne’nin evi buradan yaklaşık üç kilometre uzakta. Bu, yürümek için çok uzak bir mesafe. Yol boyunca evimde durup biraz dinleneceğim,” diye düşündü Jojo.

1. Bu resimdeki en uzun şeyler hangi şeylerdir? Neredeyse bir ev kadar uzun bir insan gördünüz mü hiç?

2. Jojo 3 km’lik (yaklaşık 2 mil) uzun bir yürüyüşe çıkıyor. Peki ya sizin şimdiye kadar yürüdüğünüz en uzun mesafe nedir?

3. Hiç uzun, çok uzun bir süre yürüdünüz mü? O yürüyüş kaç dakikaydı? 10? 20? 60? Yoksa daha mı fazlaydı?

Küçük Kare Jojo evine vardığında sıcaklamış ve yorgundu. Dondurucusunu açıp buz kalıplarıyla dolu bir bardak soğuk su almak için içeri girdi. “Üçgen Anne’nin evine giden yolu yaralamış olmalıyım,” dedi. “Umarım şefin borazanı ondadır.”

Sonra, Jojo’nun aklına bir fikir geldi. “Dudu Elmas’ı ziyaret edebilirim. Onun evi buradan sadece yarım kilometre uzakta ve yol üzerinde.”

1. Bu katta, bir kareden aynı renkteki başka bir kareye zıplayabilirsiniz. Bir renk seçip bir kareden diğerine resimdeki odanın içinde parmağınızla zıplayın.

2. Bulduğunuz yerin zemininde bir desen var mı? Hiç tek bir renkte kalmaya çalışarak odanın içinde zıpladığınız oldu mu?

3. Jojo, 3 km’lik yürüyüşünün yarısını tamamladı. Böylece, ne kadar yol yürümüş oldu?

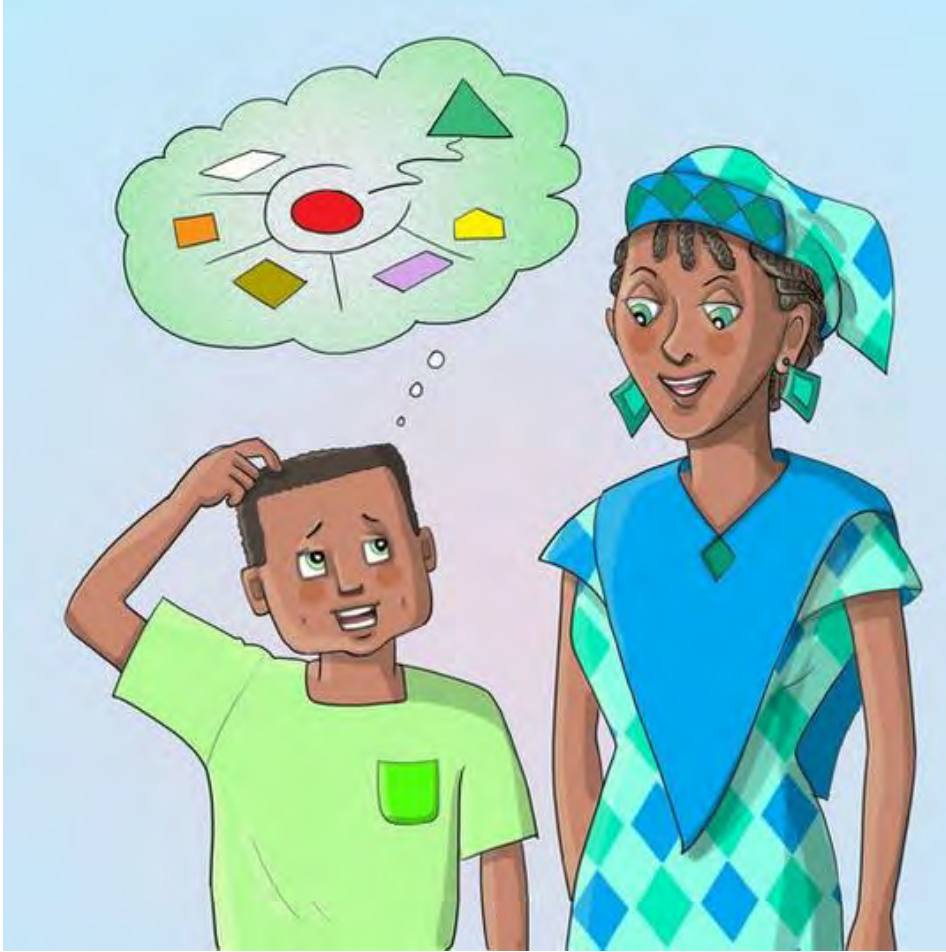

Jojo oraya vardığında, Dudu Elmas evini temizliyordu. Dudu Elmas iş yaparken küpeleri hoş bir çınlama sesi çıkarıyordu. “Merhaba, Jojo,” dedi. “Bugün ne yapıyorsun?” diye sordu. Küçük Kare Jojo, “Şef’in bahar borazanını bulmak için Üçgen Anne’nin evine gidiyorum,” dedi. “Çok nazıksın,” dedi Dudu. “Seninle gelmekten mutluluk duyarım. Daha ne kadar yol gitmen gerekiyor?”

1. Elmasın bir diğer adı ‘eşkenar dörtgendir (rhombus)’. Eşkenar dörtgen, dört eşit kenarı olan bir dörtgendir. Bir kare her zaman bir eşkenar dörtgendir ancak her eşkenar dörtgen bir kare değildir. Bu resimdeki kare olmayan elmaslardan bazılarını gösterin.

2. Bu oda elmas şekilleriyle dolu. Resimdeki elmas şekilli pencereleri yan taraflarına doğru çevirirseniz hangi şekli alırlar? Jojo, bu pencerelerle kendini evinde hissediyor olmalı!

3. Bu odada pek çok ‘çift şey’ var. Hangi çiftleri görüyorsunuz?

Küçük Kare Jojo başını kaşıdı.
“Bir düşünüyüm! Anne Üçgen’in evi başladığım yerden 3 km uzaktaydı. Evime varmak için o yolun yarısını yürüdüm – yani 1,5 km. Sonra, senin evine varmak için yarım kilometre daha yürüdüm. Bu da toplam 2 km yapar. Sonuç itibarıyla, sadece bir kilometre yolumuz var!” dedi. “O kadar da uzak değilmiş!” diyerek gülümsedi Dudu. “Yanıma bir şeyler alacağım.”

1. Jojo 2 km’yi bulmak için 1,5 kilometreye ($1\frac{1}{2}$) yarım kilometre ($\frac{1}{2}$) ekledi. 1 kilometreyi bulmak için ise 3 kilometreden 2 kilometreyi çıkardı.
2. Bir başka yöntem: Jojo’nun daha gidecek $1\frac{1}{2}$ km yolu vardı ve $\frac{1}{2}$ km daha yürüdü; böylece, geriye sadece 1 km kaldı.
3. Başka bir yöntem daha: 3 kilometreyi, 6 tane yarım ($\frac{1}{2}$) kilometre olarak düşünün. Bu 6 tanenin yarısını aldığınızda, bu, 3 tane yarısının yüründüğü ve diğer 3 yarısının ise kaldığı anlamına gelir. Yürünen üç yarımın üzerine bir yarım daha eklediğinizde (4 yarım eder) – geriye sadece iki yarım kalır (ki, bu da 1 km eder). Aynı şeyi hesaplamanın farklı yollarını bulmak eğlencelidir!

Dudu Elmas ve Küçük Kare Jojo yüksek bir dağın dibine ulaşana kadar yürüdüler. “Anne Üçgen’in evi işte orada, tam tepede,” dedi Dudu.

“Haydi biraz duralım ve dinlenelim. Hazırladığım sandviçi yiyebilirsin.” Jojo sandviçi dört küçük parçaya böldü. “Haydi, sandviçi paylaşalım; sen iki parça al, ben de iki parça alayım.”

1. Dağın tepesini göremiyoruz. Sizce göremediğimiz kısmın şekli nedir?

2. Bir sandviçi dört parçaya bölmenin farklı yollarını düşünün. Farklı bölmelerle hangi şekilleri yapabilirsiniz?

3. Bir noktaya doğru giden yuvarlak şekle ‘koni’ denir. Onların yanlarındaki dağ da koni şeklinde. Bu resimdeki diğer konileri bulun.

Çok geçmeden, Dudu Elmas ve Küçük Kare Jojo da dağın yarısını aşmışlardı. Orada her şey çok farklıydı.

“Bak,” dedi Jojo. “Bu şimdye kadar gördüğüm en tuhaf örümcek.” Dudu ise, “Vay canına!” dedi. “Çok güzel bir ağ örmüş. Hadi kenarlarını sayalım. Bir, iki, üç, dört, beş ve altı! Bu da onu altıgen yapar!”

1. Gördüğünüz veya bildiğiniz başka altıgenler var mı? Şu anda bulunduğunuz yerde var mı? Belki banyonuzun zemininde altıgenler vardır?

2. Örümcekler hakkında herhangi bir hikâye ya da şarkı biliyor musunuz?

3. Örümcekler ağaçlarda, yerdeki deliklerde ve hatta suyun üzerinde bile ağ yaparlar. Yaşadığınız yerde örümcek ağlarını nerelerde gördünüz? Örümcekler neden ağ yaparlar?

Küçük Kare Jojo ve Dudu Elmas çok büyük bir kaya parçasını aştıktan sonra, nihayet, Üçgen Anne'nin evine vardılar. Artık yüksekteydiler ve biraz başlarının döndüğünü hissettiler.

"İkinize de merhaba," dedi Üçgen Anne gülümseyerek. "Ziyaretçilerimin olmasına çok sevindim. Çoğu zaman burada, dağımın tepesinde, tek başımayım. İçeri gelin ve masamda oturun."

1. Sizce Üçgen Anne, Şef'in bahar borazanının nerede olduğunu biliyor mudur? Acaba dağın tepesine gelerek zamanlarını boşa mı harcadılar?

2. Bu resimde çok sayıda çokgen var ve farklı türlerdeler. Bazı çokgenleri gösterip isimlerini söyleyin.

3. Resimde çokgen olmayan birkaç şekil var. Onların da en az bir kenarı eğridir; düz değildir. Onları bulabilir misiniz?

“Üçgen Anne,” dedi Jojo nefeslendikten sonra, “Kısa ve Yuvarlak Şef’in bahar borazanını bulmaya geldik. Tata Dikdörtgen, Şef’in bu sabah sizi ziyaret ettiğini söyledi.” Anne Üçgen, “Evet, bu doğru,” dedi. “Şef benden bahar partisi için hazırlıklara yardım etmemi istemeye geldi. Ama bahar borazanını burada bırakmadı.” Jojo, “Ah, hayır!” dedi üzüntüyle. “Bunca yolu boşuna geldik!”

1. Sizce onca yolu boşuna mı geldiler? Borazanın nerede olduğunu bilmiyor olabilirler ama yolculukları sırasında bir sürü şey öğrendiler.
2. Bazen bir şeyin o şey olamayacağını öğrenmek, o şeyi bulmak kadar değerli olabilir. Yararlı bilgiler pek çok şekillerde karşımıza çıkabilir!
3. Sizce hikâyede bundan sonra ne olacak? Bu hikâyenin nasıl sonuçlanacağına dair kendiniz bir son yaratın. Borazanını buluyorlar mı; eğer öyleyse, nasıl buluyorlar?

Anne Üçgen, Jojo'yu dışarı çıkarırken elini tuttu. "Merak etme, Jojo," dedi. "Kısa ve Yuvarlak Şef, bahar borazanını burada bırakmadı ama ben nerede olduğunu biliyorum. O şef çok şapşal olabiliyor!" Anne Üçgen, Küçük Kare Jojo ve Dudu Elmas hep birlikte dağdan aşağı koştular ve hiç vakit kaybetmeden güvenli bir şekilde aşağıya indiler.

1. Bu resimde bir sürü üçgen var! Hepsini sayabilir misiniz yoksa sayabileceğinizden çok daha fazlalar mı?

2. Neden dağdan aşağıya, yukarı çıktıklarından çok daha hızlı inebildiler?

3. Şaşırtıcı bir şekilde, dik bir tepeden aşağı inmek yukarı çıkmaktan daha zor olabilir. Bu hiç başınıza geldi mi?

Kısa ve Yuvarlak Şef'in evine vardıklarında çoktan akşam olmuştu. Anne Üçgen kapıyı çaldı ve kapı açıldığında ise herkes içeri akın etti.

"Merhaba," dedi Kısa ve Yuvarlak Şef, uyuklu gözlerle gözlerini kırıştırmak. "Bahar borazanımı buldunuz mu? Bahar partisini yapabilecek miyiz?" Küçük Kare Jojo, kendisini çok kötü hissetti ve başını hayır anlamında salladı.

1. Şef'in odası yuvarlak ve içi de yuvarlak şeylerle dolu. Daireleri gösterip sayabildiğiniz kadar sayın.

2. Halıdaki daireler, aynı merkeze sahipler. Ortak bir merkezi paylaşan dairelere 'eş merkezli daireler' denir. Bulunduğunuz yerde eş merkezli daireler görüyor musunuz hiç?

3. Şef pijamalarını giyinmiş. Sizce onun yatma vakti nedir? Sizin yatma vaktiniz nedir?

“Jojo bütün gün senin bahar borazanını aradı,” dedi Üçgen Anne. “Bulamaması onun hatası değil. Bu senin hatan, Kısa ve Yuvarlak Şef. Hatırlamıyor musun?” Anne Üçgen, Şef’e işaret etti. “Bahar borazanını kafana takmışsın!”

Kısa ve Yuvarlak Şef, soluk soluğa, “Ah, aman Tanrı’m, şimdi hatırlıyorum. Dağa tırmanırken o kadar sıcaklamıştım ki borazanımı başıma takmıştım,” dedi.

1. Sizce Şef borazanının kafasında olduğunu fark ettiğinde nasıl hissetti?

2. Bu hikâyede borazan ne kadar zamandır onun başındaydı?

3. Bir şeyi kaybettiğinizi sandığınızı ve sonra onun başından beri belli bir yerde olduğunu anladığınız bir zamanla ilgili bir hikâye anlatın.

“Çok utandım,” dedi Kısa ve Yuvarlak Şef, bahar borazanını kafasından çıkarırken. Daha sonra, onu Küçük Kare Jojo’ya uzattı. “Bütün zor işleri sen yaptın, Jojo. Borazanı sen çalmalısın.”

Küçük Kare Jojo gülümsedi. Borazanı kaldırıp yüksek sesle üfledi. “Artık bahar partisini verebiliriz!” Çok Şekilli Köy’de her şey yolundaydı.

1. Gerçek kar tanelerinin aksine, bu gökyüzündeki kar taneleri çok farklı şekillerde. Birkaç tanesini gösterip betimleyin.
2. Jojo problem çözme konusunda harika bir iş çıkardı. Problemi düşündü, fikirlerini başkalarıyla tartıştı ve problemi çözmekte zorlandığında bile yılmadı.
3. Birinin bir şeyi uzun süre aradıktan sonra en nihayetinde bulduğuna dair gerçek ya da uydurmalı eğlenceli bir hikâye anlatın.

Little Jojo's long tall tale

Author -- LeoDaly

Illustration -- MarleenVisser

Language -- English

Level -- Readaloud

© African Storybook Initiative 2017

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org